

 Svenska Institutet för Standarder		
	Datum	Er referens/diarienummer
	2026-09-08	971/2026
Avsändarens kontaktperson	Mottagare	
Anette Martinsson, stf. rättschef	Boverket	

Svar på remiss: Boverkets remiss gällande förslag till ändring i Boverkets föreskrifter (BFS 2025:13) om hissar och säkerhetskomponenter till hissar

Svenska institutet för standarder, SIS, tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

SIS vill lämna en principiell synpunkt på förslaget avseende hanteringen av tekniska specifikationer i krissituationer. SIS har förståelse för att Boverket genom sina föreskrifter genomför redan beslutad EU-lagstiftning. SIS vill dock framföra en principiell invändning mot att krissituationer hanteras genom tekniska specifikationer som tas fram utanför det etablerade europeiska standardiseringssystemet. SIS vill därför uppmärksamma Boverket på denna fråga inför eventuella framtida diskussioner om gemensamma specifikationer eller andra tekniska lösningar som tas fram av EU-kommissionen inom områden utanför hisslagstiftningen.

I remissens *avsnitt 4.5.2* framgår att presumtion om överensstämmelse i kris regleras i *Europaparlamentets och rådets direktiv EU 2024/2749 om ändring av direktiv om ändring av direktiven 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU och 2014/68/EU vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden reglerar presumtion om överensstämmelse genom standarder eller gemensamma specifikationer i kris (artikel 41d).*

Syftet med bestämmelsen är att ge en snabb och klar teknisk referens (standard eller gemensam specifikation) som ger presumtion om överensstämmelse för "krisnödvändiga" hissar eller säkerhetskomponenter till hissar, när det inte finns någon harmoniserad standard eller om befintliga harmoniserade standarder inte kan användas på grund av krisen. Det är EU-kommissionen som får anta genomförandeakter som anger relevanta standarder eller fastställer gemensamma specifikationer för krisnödvändiga hissar/komponenter när:

- det inte finns någon harmoniserad standard publicerad i EUT som täcker de tillämpliga kraven i bilaga I, och ingen sådan väntas inom rimlig tid eller
- det på grund av allvarliga störningar på den inre marknaden, som lett till att krisläget aktiverats, i betydande grad är svårt för installatörer/tillverkare att använda befintliga harmoniserade standarder, till exempel på grund av brist på provningskapacitet, otillgängliga standarder eller dylikt.

SIS ifrågasätter behovet av att skapa parallella system för tekniska specifikationer när det redan finns ett väl etablerat europeiskt standardiseringssystem för att utveckla marknadsförankrade tekniska lösningar. Gemensamma specifikationer framtagna utanför standardiseringssystemet

riskerar att urholka standardiseringens roll som den primära mekanismen för att omsätta lagstiftning till marknadsförankrade tekniska lösningar. På sikt kan detta försvaga incitamenten att investera i standardiseringsarbetet och leda till en fragmenterad ordning där olika tekniska regelverk utvecklas sida vid sida.

Det europeiska standardiseringssystemet genom CEN, CENELEC och ETSI bygger på omfattande expertnätverk från näringsliv, myndigheter, forskning och andra samhällsaktörer. Systemet har dessutom visat att det kan agera snabbt när nya behov uppstår. Inom ramen för standardiseringssystemet utvecklas exempelvis European Agile Specifications (EAS), ett verktyg som tagits fram just för att möjliggöra snabb framtagning av tekniska specifikationer när marknaden eller lagstiftningen kräver kortare ledtider än traditionella standarder medger. Detta visar att det redan inom standardiseringssystemet finns verktyg för att möta behovet av snabb teknisk vägledning i föränderliga eller pressade situationer.

SIS vill mot denna bakgrund uppmärksamma Boverket på att behovet av snabbhet i en krissituation i första hand bör hanteras genom att nyttja och vidareutveckla de mekanismer som redan finns inom det europeiska standardiseringssystemet, snarare än genom att skapa alternativa processer under EU-kommissionens direkta kontroll.

En sådan utveckling riskerar att minska förutsägbarheten för marknads aktörer, skapa otydlighet kring vilka tekniska lösningar som ska tillämpas och på sikt försvaga den europeiska standardiseringsmodellen. Det finns även en risk att de omfattande expertnätverk och den tekniska kompetens som byggts upp inom de europeiska standardiseringsorganisationerna inte tas tillvara fullt ut.

SIS anser därför att kris inte bör innebära att det etablerade standardiseringssystemet ersätts av alternativa processer. Tvärtom bör utgångspunkten vara att stärka och använda de befintliga europeiska strukturerna även under kris.

SIS står gärna till förfogande för fortsatt dialog kring standardiseringens roll i kvalitetsinfrastrukturen samt frågor som rör krisberedskap och resiliens.

Med vänlig hälsning

Sarah Sim, direktör standardisering
Svenska institutet för standarder

SIS är en ideell förening och ett svenskt standardiseringsorgan. SIS är utsedd av regeringen att representera Sverige i ISO och CEN.

SIS projektleder det svenska arbetet med att ta fram standarder och tillhandahåller och förvaltar standarder i Sverige. Vi finansierar vår verksamhet genom främst deltagaravgifter och försäljning av standarder.

SIS verkar för svenskt inflytande i internationell standardisering inom ISO och CEN, och för att standarder sprids och används i Sverige.

Hos SIS kan aktörer inom näringsliv, akademi, offentlig sektor och frivilligorganisationer ta initiativ till och utveckla standarder som främjar en god samhällsutveckling.

Vid certifiering, validering och verifiering blir användning av standarder en del av den internationella kvalitetsinfrastrukturen som bl.a. sker genom de officiella ackrediteringsorganen, exempelvis Swedac i Sverige.

Standardiseringskommittéer som drivs gemensamt mellan ISO respektive CEN och de internationella organisationerna för elektroteknisk standardisering IEC respektive Cenelec bevakas av både SIS och SEK Svensk Elstandard som är utsedd av regeringen att ansvara för all standardisering inom det elektrotekniska området i Sverige och är svensk nationalkommitté inom IEC och Cenelec.